

בכורות פרק א הלוקח עובר חמורו דף ג

לדעת חכמים ששותפות פוטרת, ר' הונא אמר שאפילו שותפות באוון, רבא אמר רק שותפות באיבר שאם נחסר עושה את הבהמה טרפה שכל הטריפות לא עתידים לחיות, ר' חסדא אמר רק שותפות באיבר שאם נחסר עושה את הבהמה נבלה וחשובה כמתה. ר' יוחנן פסק כר' הונא.

נפל שלא חי 30 יום קדוש בקדושת בכור למרות שלא עתיד לחיות וצריך קבורה שכתוב **"פטר שגר בהמה"** לרבות ולד שגר במעי אמו ולא הגיע זמנו לצאת.

במשנה כתוב שרחל שילדה וולד שנראה בחלק מהאיברים כעז או להיפך עז שילדה וולד שנראה בחלק מהאיברים כרחל חייב בבכורה, והסביר ר' יוחנן שדינו כבכור בעל מום קבוע שנשחט במומו לכהן ולא קרב למזבח. כבש שהשתנה עין אחת להיות גדולה כעגל או קטנה כאוון נחשבת לבעל מום כדין 'שרוע' שהוא פסול באחד משתי זוגות איברים שאחד גדול מחברו.

מעשה ברב מרי בר רחל שהיה מקנה את האוון של העוברים הבכורות לגוי בשביל שלא יבואו לידי תקלה להנות מבכור שהוא קדוש, ובכל אופן הקפיד לשמור עליהם שלא לגזוז את צמרם ולא לעבוד בהם והיה נותן אותם לכהנים, ומתו כל בהמותיו משום שהפקיע מהעוברים את הקדושה שלהם שהיה פטור לתנם לכהן או משום חשש שאנשים יראו את מעשיו ויקנו לעכו"ם בצורה שלא מועילה.

ריש לקיש אמר שהמוכר בהמה גסה לעכו"ם ועבר על גזירת חכמים שלא למכור משום שמשתמש בה בשבת קונסים אותו שיפדה את הבהמה עד כפול 10 ממחירה, ר' יהושע בן לוי אמר שהמוכר עבדו לעכו"ם ועבר על גזירת חכמים שלא למכור משום שלא מאפשרים לעבד לשמור מצוות קונסים אותו שיפדה את העבד עד כפול 100 ממחירו, הגמ' הסתפקה האם הכוונה לגוזמא או שהחמירו יותר במוכר עבד שהאיסור חמור יותר. איכא דאמרי שר"ל קנס המוכר בהמה גסה לעכו"ם עד 100, וריב"ל קנס המוכר עבדו לעכו"ם עד 10, והסתפקה הגמ' האם הכוונה לגוזמא או שהחמירו במוכר בהמה שהוא דבר שכיח.

בכור שנולד בשותפות יהודי ועכו"ם חכמים פוטרים ור' יהודה מחייב, הגמ' מסבירה שנחלקו בביאור הכתוב **"כל בכור בישראל"** דעת ר' יהודה שהמילה 'בכור' משמע כולו של ישראל והמילה 'כל' מרבה אפילו שותפות ודעת חכמים שהמילה 'בכור' משמע אפילו שותפות והמילה 'כל' ממעטת שצריך שכל הבכור יהיה של יהודי, ביאור נוסף שלכו"ע המילה 'בכור' משמע שרובו שייך ליהודי ודעת ר' יהודה שהמילה 'כל' משמע אפילו אם כל שהוא מהבכור של יהודי ודעת חכמים שהמילה 'כל' משמע רק אם כל הבכור של יהודי. ר' פפא אמר כשם שנחלקו בשותפות בבכור עצמו כך נחלקו בשותפות באמא של הבכור שכתוב **"כל מקנך תזכר"** שצריך שהבעלות על האמא שיולדת זכר תהיה בצורת 'כל'. רבא פסק לגיורת ששמרה על בהמות של אחיה הגויים תמורת שותפות שפטורה מבכור ולא חוששים לדעת ר"י.